

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№71

11 ოქტომბერი 2010წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ბუნებრივი აირის საცავი
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერჯეტიკული კორპორაცია“. თეთრიწყაროს რ-ნი, დაბა შანგლისი, სტალინის 66
3. განხორციელების ადგილი – ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის, სოფ. არგვეთას მიმდებარედ
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 20.09.10.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს სამეცნიერო-კვლევითი ფირმა „გამა“

II. ძირითადი საპროექტო ბალანსები

შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის“ მიერ კოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ბუნებრივი აირის საცავის ფუნქციონირების სანებართვო დოკუმენტაცია.

ბუნებრივი აირის საცავი მდებარეობს ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის, სოფ. არგვეთას მიმდებარედ, ქუთაისი-ზესტაფონის საავტომობილო გზის ჩრდილოეთით შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის“ კუთვნილი ავტოგაზგასამართი სადგურის ტერიტორიაზე. საცავის განთავსების ტერიტორიიდან უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი – მდ. ჭოლაბური მიედინება ჩრდილოეთის მხრიდან 150 მ-ის დაშორებით. უახლოეს საცხოვრებელ ზონამდე (სოფ. არგვეთა) უმოკლესი მანძილი შეადგენს 800 მ-ს. (ობიექტიდან აღმოსავლეთის მიმართულებით).

საცავის დანიშნულებაა საშუალო წნევის გაზსადენიდან ბუნებრივი აირის ავტოგაზგასამართი სადგურის ფუნქციონირებისას ავტოტრანსპორტის ბუნებრივი აირის მიღება, 200-220 ატმ. წნევამდე დაჭირხენა და შემდგომ ბუნებრივ აირზე მოქმედად სატრანსპორტო საშუალებების გამართვისათვის გამოყენება.

სამუშაო ხორციელდება თითქმის უწყვეტად მიული წლის განმავლობაში. ბუნებრივი აირის და ელექტროენერჯის მიწოდების დროებით შეწყვეტის ან შესაძლო სარემონტო სამუშაოების გათვალისწინებით წლის განმავლობაში სამუშაო დღეთა რაოდენობა საშუალოდ 320-330 დღეა და 7 დღიანი სამუშაო კვირა. მომსახურე პერსონალის საერთო რაოდენობა შეადგენს 8 კაცს.

ტერიტორიის საერთო ფართობი შეადგენს 1 კა-ს. ტერიტორია კეთილმოწყობილია (მოასფალტებულია, არსებობს გარე განათების სისტემა), განთავსებულია ფუნქციონირებისათვის საჭირო შემდეგი ობიექტები: საშუალო წნევიანი გაზსადენი, საკომპრესორო, ბუნებრივი აირის საცავის ორი კომპლექტი (გარე და შიდა რეზივერები); აირის გასაცემი სვეტწერტილები; საოფისე-საოპერატორო შენობა; საკომპრესორო ზეთის საწყობი; ზეთშემკრები მიწისქვეშა რეზერვუარი (2 ტ ტევადობის); ჭაბურღილი წყლის მისაღებად; წყლის სამარაგო რეზერვუარი (2 ტ ტევადობის), სახანძრო წყლის რეზერვუარი (10 ტ ტევადობის) და მასთან დაკავშირებული ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემა;

ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საკომპრესორო განთავსებულია შენობაში, სადაც დამონტაჟებულია უკრაინული წარმოების ორი კომპრესორო, რომელთაგან ერთი სარეზერვო დანიშნულებისაა. თითოეული კომპრესოროს ზეთის ტევადობა 80 ღ-ს შეადგენს. კომპრესორებს გაანნათ ბრუნვითი გამაციებელი სისტემა. სარემონტო სამუშაოების შემთხვევისათვის თითოეულ კომპრესორს გაანნათ 6მ სიმაღლის განმქრევი მილები, რომელთა დანიშნულებას საჭიროების შემთხვევაში სისტემის ბუნებრივი აირისგან დაცლა წარმოადგენს.

ტერიტორიაზე დამონტაჟებული ბუნებრივი აირის ორი კომპლექტი აირბალანსებიდან, ერთი კომპლექტი (შიდა რეზივერები), რომელიც წარმოდგენილია 18მ³ მოცულობის 12 ერთეული აირბალანსით, განთავსებულია საკომპრესორო შენობაში, ხოლო მეორე დამხმარე კომპლექტი (გარე რეზივერები), რომელიც წარმოდგენილია 80 მ³ მოცულობის 10 ერთეული აირბალანსით, მოწყობილია საკომპრესორო სადგურის გვერდით. საპასპორტო მონაცემებით ბუნებრივი აირების საცავების საერთო მოცულობა 1016მ³-ს შეადგენს, ხოლო წნევა – 200-220 ატმ.

ბუნებრივი აირის მიწოდება ხდება ადგილობრივი გაზსადენის ქსელის მთავარი მაგისტრალიდან, რომელიც დაკავშირებულია ღითონის გაზსადენით. ბუნებრივი აირის მექანიკური გაწმენდის მიზნით, გაზსადენის ბოლოში მოწყობილია საფილტრავი დანადგარი. დანადგარი ღითონის მილის მეშვეობით უკავშირდება 2 ტ ტევადობის მიწისქვეშა ზეთშემკრებ რეზერვუარს, სადაც გადაღის ბუნებრივ აირს მოცილებული თხევადი მასა (ნავთობპროდუქტები, წყალი). საჭიროების შემთხვევაში გაზსადენის ბუნებრივი აირისაგან დასაცლელად ტერიტორიაზე მოწყობილია 6მ სიმაღლის განმქრევი მილი.

როგორც ანგარიშშია მოცემული კომპრესორის ზეთი შემოაქეთ 200 ლ ტექვადობის ლითონის კასრებით და ინახება ბეტონის იატაკის ქსონე სათავსოში, რომლის განთავსება ხდება სარკმლის საშუალებით.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად გამოყენებული საკომპრესორო ზეთის შესახებ ტერიტორიაზე მოწოდებლია 2 ტ ტექვადობის მიწისქვეშა ლითონის რეზერვუარი, რომელიც ლითონის მიწისქვეშა მდლით უკავშირდება საკომპრესოროს. ანგარიშში აღნიშნულია, რომ რეზერვუარის მიმდებარე ტერიტორია 20 მ² ფართი დაბინძურებულია ზეთის ნარჩენებით. დაბინძურებული გრუნტის სიღრმე შეადგენს 20-25 სმ-ს. ამდენად დაბინძურებული ნიადაგის მოცულობაა 5 მ³.

ობიექტის წყალმომარაგება ხორციელდება ჭაბურღილის საშუალებით, საიდანაც წყალი გადაიტუმბება სახანძრო და სამარაგო რეზერვუარში. კომპრესორების გამაცივებელ სისტემაში გამოყენებული წყლის რაოდენობა შეადგენს 1,8მ³-ს წელიწადში.

წლის განმავლობაში სახანძრო რეზერვუარების შესახებად წყლის რაოდენობად აღებულია 200მ³. სასმელ-სამკურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა შეადგენს 25 მ³-ს წელიწადში.

სულ, ობიექტის ფუნქციონირების პროცესში გამოსაყენებელი წყლის მიახლოებითი რაოდენობა შეადგენს 226,8მ³/წელ.

ტერიტორიაზე მოწოდებლია ორი 12 მ³ მოცულობის ამოსაწმენდი ორმო, სამკურნეო-ფეკალური ნამდინარე წყლების წლიური რაოდენობა შეადგენს 23,75 მ³/წელიწადში.

ანგარიშის თანახმად ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროს წარმოადგენს გაწყობა-გამართვის სვეტის "პისტოლეტი"-ს განქრევის მილი. საწარმოდან გაფრქვეული ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელ ნივთიერებაა მეთანი, რომელიც წარმოადგენს აქ გამოყენებული ბუნებრივი საწვავი აირის შემადგენლობის 90%-ზე მეტს და ოდორანი (მეთილმერკაპტანი).

გაბნევის ანგარიშის ანალიზის საფუძველზე გაკეთებულია დასკვნა, რომ გაანგარიშებული მავნე ნივთიერებების მიწისპირა მაქსიმალური კონცენტრაციები როგორც საკონტროლო წერტილში (უახლოესი დასახლებული პუნქტი - 800მ მანძილი), ასევე 500 მ-იან რადიუსის საზღვარზე არ აღარბებს ნორმებით დადგენილ შესაბამის მჩვენებელს, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის მიღებული რაოდენობები შეიძლება დაკვალიფიცირდეს, როგორც ხდვრულად დასაშვები.

საცავის ტერიტორიაზე წარმოქმნება საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, რომელთა რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 5,84მ³-ს წელიწადში. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების დროებითი განთავსება ხდება ტერიტორიაზე არსებულ კონტეინერებში და შემდგომ განთავსდება ქ. ხესტაფონის მეარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ნაგავსაყურელზე. ქ. ხესტაფონის დასუფთავების მუნიციპალურ სამსახურთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

საწარმოო ნარჩენებიდან აღსანიშნავია ნავთობპროდუქტები - გამოყენებული საკომპრესორო ზეთი და შემოსულ ბუნებრივ აირს მოცილებული თხევადი მასა, რომელიც გროვდება მიწისქვეშა რეზერვუარში. გზშ-ს ანგარიშში აღნიშნულია, რომ წლის განმავლობაში დაგროვილი ნარჩენების მაქსიმალური რაოდენობა 1,5 ტონას შეადგენს და ტერიტორიიდან გაიტანება წელიწადში ერთხელ სათანადო ნებართვის მქონე ორგანიზაციის მიერ.

ზეთით დაბინძურებული გრუნტის (5 მ³) დროული მოხსნა და შემდგომი გაუვნებელყოფისათვის გატანა ასევე უნდა მოხდეს შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციის მიერ.

ანგარიშის თანახმად ნაგავსაყურეში დაბინძურებული სხვა მეარი ნარჩენებიდან მნიშვნელოვანია დანადგარის ფილტრები. ასეთი ნარჩენები მასალა და საფილტრავი გათვალისწინებით მათი საწარმო ნარჩენების მცირე რაოდენობის გათვალისწინებით მათი საწარმო ნარჩენების მცირე რაოდენობის გატანა დაგეგმილია წელიწადში ერთხელ.

სარემონტო სამუშაოების დროს წარმოქმნილი ღია ღია ჯართი გადაეცემა ჯართის მიმღებ კომპანიებს.

დოკუმენტში ზოგადად განხილულია შესაძლო ავარიული სიტუაციები და მათზე რეაგირების სტრატეგია. ობიექტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, განსაკუთრებით აქტუალურია ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული და სალიკვიდაციო მზადყოფნა. ანგარიშში მოცემულია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებათა გეგმა. ასევე საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს თავდაპირველ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები და საშუალებები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული პირობები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

1. ობიექტის ხელმძღვანელობამ ობიექტის ექსპლუატაციის პირობებში უზრუნველყოს გარემოს დაცვის მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) წარმოება;
2. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს "ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში" წარმოდგენილი ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევების ნორმების შესრულება;
3. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს საქართველოში მოქმედი უსაფრთხოების სტანდარტების ტექნიკური მოთხოვნების დაცვა;
4. ობიექტის ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს ობიექტის ექსპლუატაციის დროს წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენების უსაფრთხო მართვა.

IV. დასკვნა

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერჯეტიკული კორპორაცია“-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი შესტაფონის მუნიციპალიტეტის, სოფ. არგვეთას მიმდებარედ, ავტოგაზგასამართი სადგურის ტერიტორიაზე არსებული ბუნებრივი აირის საცავის ფუნქციონირების სანებართვო დოკუმენტაციის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელმწიფო დარი)

